

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

TRGOVAČKI SUD U PAZINU

Primljeno neposredno - preko pošte (obično - preporučeno)
10-11-2023 god. u 1 primjeraka sa 1 priloga
i _____ rubrika. *tspis*

Pismo stiglo poštom otvoreno - s oštećenim omotom.
Predano na poštu preporučeno dana _____ 20 ____ god.
Pismo taksirano sa _____ kuna u taksenim markama
- nedostaje takse _____ kuna - pismo primljeno bez takse.
Primljene vrijednosti (oprema, takse, marke i sl.) _____

Poslovni broj: 73 PZ-2589/2022-5

Potpis radnika:
Guman

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Jagode Crnokrak, predsjednice vijeća, Gorane Aralica Matinović, suca izvjestitelja i Dubravke Matas, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja IVKE UDOVIČIĆ iz Galižane, Fondole 4, OIB 22357260284, koju zastupa punomoćnik Nenad Sladaković, odvjetnik u Puli, Mletačka 12/I, protiv tuženika ŠKZ ONIO FINANC „u stečaju“ Pula, Obala A. Rismondo 19, OIB 51550572131, kojeg zastupa stečajna upraviteljica Milena Veljović, Medulin, Fucane 1a, a radi utvrđenja ništetnosti i prava vlasništva, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-168/2021-34 od 22. travnja 2022., u sjednici vijeća održanoj 19. srpnja 2023.

presudio je

Odbija se tužiteljeva žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-168/2021-34 od 22. travnja 2022. u točkama I., II. i III. njene izreke.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-168/2021-34 od 22. travnja 2022. u točki I. njene izreke odbijen je tužbeni zahtjev koji glasi:

„I. I.1. Utvrđuje se ništavim Ugovor o gotovinskom nenamjenskom kreditu sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva solemniziran kod javnog bilježnika Franka Čerina iz Pule pod brojem OU-168/99, dana 03.03.1999. godine.

I.2. Nalaže se tuženiku da tužiteljici vrati vlasništvo na nekretnini označenoj kao kč.br. 462/6, oranica, u površini od 1448 m², upisanoj u zk. ul. 2120, k.o. Galižana, u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti ove presude na način da tužiteljici izda tabularnu ispravu podobnu za upis prava vlasništva tužiteljice na navedenoj nekretnini u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti ove presude, koju će u slučaju neizdavanja zamijeniti ova presuda.“.

Presudom Trgovačkog suda u Pazinu, poslovni broj P-168/2021-34 od 22. travnja 2022. u točki II. njene izreke odbijen je eventualno kumulirani tužbeni zahtjev koji glasi:

„I.2. Tužiteljica se ovlašćuje temeljem ove presude u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Puli ishodovati upis prava vlasništvo na nekretnini označenoj kao

kč.br. 462/6, oranica, u površini od 1448 m², upisanoj u zk. ul. 2120, k.o. Galižana, na svoje ime, sve u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti ove presude.“.

Presudom Trgovačkog suda u Pazinu, poslovni broj P-168/2021-34 od 22. travnja 2022. u točki III. njene izreke odbijen je eventualno kumulirani tužbeni zahtjev koji glasi:

„II. II.1. Utvrđuje se da je Ugovor o gotovinskom nenamjenskom kreditu sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva solemniziran kod javnog bilježnika Franka Čerina iz Pule pod brojem OU-168/99, dana 03.03.1999. godine sklopljen između tužiteljice IVKE UDOVIČIĆ, iz Galižane, Fondole 4, OIB: 22357260284 i "ONIO FINANC " štedno kreditna služba p.o. kao prednika sadašnjeg prvotuženika Stečajna masa iza "KREDITNA UNIJA ONIO FINANC „ d.o.o. „u stečaju“, Rovinj, Obala A.Rismondo 19, OIB: 51550572131 ništetan i da nema pravni učinak.

II.2. Nalaže su zemljišnoknjižnom odjelu, Općinskog suda u Puli-Pola, da na nekretnini kč.br. 462/6, oranica, u površini od 1448 m², upisanoj u zk. ul. 2120, k.o. Galižana izvrši upis brisanja upisa izvršenog Rješenjem zemljišnoknjižnog odjela Pula, Općinskog suda u Pulu-Pola pod posl.br.____(preciziranje navedene oznake predmeta uslijediti će nakon pribavljanja navedenog dokaza koji se predlaže provesti), a kojim je na temelju Ugovora o gotovinskom nenamjenskom kreditu sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva solemniziran kod javnog bilježnika Franka Čerina iz Pule pod brojem OU-168/99 od 03.03.1999. godine uknjiženo pravo vlasništva u korist tuženika, te izvrši upis prava vlasništva na navedenoj nekretnini u korist tužiteljice IVKE UDOVIČIĆ, iz Galižane, Fondole 4, OIB: 22357260284, sve po pravomoćnosti ove presude.“.

2. Tako je presudio prvostupanjski sud primjenom odredbe čl. 141. st. 1. i čl. 103. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01; dalje: ZOO, a koji Zakon se primjenjuje na temelju odredbe čl. 1163 st. 1. Zakona o obveznim odnosima iz 2005.), ocijenivši da predmetni Ugovor nije ništetan budući da tužitelj, na kojem je teret dokaza, nije dokazao zakonske pretpostavke ništetnosti.

3. Protiv navedene presude žalbu je podnio tužitelj zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud preinači pobijanu presudu, podredno da presudu ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

4. Odgovor na žalbu nije podnesen.

5. Žalba je neosnovana.

6. Suprotno tvrdnji žalitelja osporena presuda sadrži pravilno sačinjeno obrazloženje sukladno odredbi čl. 375. st. 1. Zakona o parničnom postupku i jasne i dostatne razloge o svim odlučnim činjenicama koji je opravdavaju i koji nisu ni nejasni ni proturječni, pa je prvostupanjsku presudu moguće ispitati, slijedom čega proizlazi da nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku, na koju povredu tužitelj ukazuje. Pritom, sud nije propustio cijeliti dokaze provedene u postupku.

7. Nadalje, nije ostvaren razlog pogrešne primjene materijalnog prava, a koji prema odredbi čl. 356. Zakona o parničnom postupku postoji kada sud nije primijenio odredbu materijalnog prava koju je trebao primijeniti ili kad takvu odredbu nije pravilno primijenio.

8. Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje ništenim Ugovora o gotovinskom nenamjenskom kreditu sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva solemniziranim kod javnog bilježnika Franka Čerina iz Pule pod brojem OU-168/99, 3. ožujka 1999. te zahtjev za izdavanje tabularne isprave, eventualno postavljen zahtjev na ovlaštenje tužitelja na upis prava vlasništva na predmetnoj nekretnini u zemljišnim knjigama, te također eventualno utvrđenje da je predmetni ugovor ništetan i da nema pravni učinak uz nalog da se izvrši upis brisanja upisa uz istovremeni upis prava vlasništva na predmetnoj nekretnini tužiteljice.

11. Između stranaka nije sporno da su tužiteljica i njezin suprug Ecio Udovičić i tuženik, ranije „ONIO FINANC“ štedno kreditna služba p.o. Rovinj, pred javnim bilježnikom Frankom Čerinom iz Pule 3. ožujka 1999. sklopili Ugovor o gotovinskom nenamjenskom kreditu sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva, koji je ovjeren pod brojem OU-168/99-1.

12. Predmetnim Ugovorom tuženik je odobrio tužiteljici i njenom sada pokojnom suprugu Eciju Udovičiću kredit u iznosu od 79.000,00 kn, što je preračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke za 1 DEM (3.8775) na dan sklapanja Ugovora iznosilo 20.377,95 DEM. Korisnici kredita obvezali su se kredit vratiti u roku od dva mjeseca od dana zaključenja, odnosno najkasnije do 3. svibnja 1999. plaćanjem dužnog iznosa u tri obroka i to iznosa od 1.630,00 DEM, 3. ožujka 1999., iznosa od 1.630,00 DEM, 3. travnja 1999. te iznosa od 17.113,95 DEM dana 3. svibnja 1999. (članak 2. Ugovora).

13. Osim navedenog, stranke su ugovorile da u slučaju nepodmirenja dva uzastopna obroka kredita po njihovom dospijeću kredit dospijeva odmah na naplatu u ukupnom iznosu te da kreditor-fiducijarni vjerovnik ima obvezu o prijevremenom dospijeću ukupne tražbine po Ugovoru bez odgode obavijestiti fiducijarne dužnike, protivnike osiguranja te ima pravo poduzeti sve radnje iz čl. 277. Ovršnog zakona radi naplate osigurane tražbine. U čl. 5. Ugovora tužiteljica i Ecio Udovičić utvrdili su da postoji novčana tražbina tuženika prema njima kao korisnicima kredita, fiducijarnim dužnicima u iznosu od 79.000,00 kn te su izjavili da potpisom Ugovora pristaju na sve odredbe Ugovora, a napose na rokove otplate kredita, visinu kamata i troškove koji proizlaze iz Ugovora (čl. 5.). U odnosu na osiguranje u članku 6. Ugovora tužiteljica i Ecio Udovičić svojim su potpisom Ugovora dozvolili da se radi osiguranja tražbine tuženika na tuženika kao fiducijarnog vjerovnika prenese pravo vlasništva svakoga od njih na ½ dijela nekretnine označene kao kč.br. 462/6, oranica, u površini od 1448 m², upisanoj u zk. ul. 2120, k.o. Galižana.

14. Vrijednost navedene nekretnine u Ugovoru je naznačena u iznosu od 344.016,00 DEM, odnosno u iznosu od 1.327.214,00 kn, a sve sukladno procjeni

stalnog sudskog vještaka ekonomske struke Predraga Stošića iz Pule. U Ugovoru je navedeno da je isti strankama pročitao te je konstatirano da stranke na Ugovor nemaju primjedbi te da u cijelosti prihvaćaju pravne posljedice koje proizlaze iz Ugovora (članak 14. Ugovora).

15. Nesporo je da je tuženik otkazao Ugovor o kreditu i proveo cjelokupni formalni postupak stjecanja prava vlasništva na predmetnoj nekretnini te je nakon toga 2006. godine dalje raspolagao istom nekretninom tako da je tuženik dozvolio uknjižbu prava zalogu na iznos od po 100.000,00 EUR u korist Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb, Podružnica Rovinj, a nakon toga je nekretninu založio u korist iste banke za iznos od 200.000,00 EUR.

16. Sporno je između stranaka radi li se o zelenaškom ugovoru i zbog toga protivnom moralu, odnosno radi li se o ništetnim pravnim poslovima u smislu odredbe čl. 103. st. 1. ZOO-a kojom je propisano da je ugovor, koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima te moralu društva ništav ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu sankciju ili ako zakon o određenom slučaju ne propisuje što drugo.

17. Odredbom čl. 141. ZOO-a propisano je da je ništav ugovor kojim netko, koristeći se stanjem nužde ili teškim materijalnim stanjem drugog, njegovim nedovoljnim iskustvom, lakomislenošću ili zavisnošću, ugovori za sebe ili za nekog trećeg korist koja je u očitoj nerazmjeri s onim što je on drugom dao ili učinio, ili se obvezao dati ili učiniti. Za postojanje zelenaškog ugovora trebaju biti kumulativno ispunjene pretpostavke da postoji očiti nesrazmjer između onoga što netko ugovora u svoju korist i onoga što po ugovoru daje, da je oštećeni suugovaratelj na taj nesrazmjer uzajamnih davanja pristao zbog stanja nužde, teškog materijalnog stanja, nedovoljnog iskustva ili zavisnosti i da je u vrijeme sklapanja zelenaškog ugovora kod zelenaša postojalo znanje o tome i da njegova namjera da ove okolnosti i kroz nju nastalu kritičnu situaciju iskoristi, koje objektivne i subjektivne okolnosti moraju biti kumulativno ispunjene.

18. U žalbi se neosnovano ističe postojanje objektivnih okolnosti u vidu očitog nerazmjera između onoga što se ugovara u nečiju korist i onoga što se po ugovoru daje jer je ugovoren iznos kredita za 20.377,95 DEM (79.000,00 kn), u konkretnoj situaciji u kojoj je tuženik kao osiguranje svoje tražbine (glavnica i kamate) stekao pravo da se prenese pravo vlasništva svakoga od njih na ½ dijela nekretnine označene kao kč.br. 462/6, oranica, u površini od 1448 m², upisanoj u zk. ul. 2120, k.o. Galižana koja je u trenutku potpisivanja ugovora procijenjena u iznosu od 344.016,00 DEM (1.327.214,00 kn). To stoga što je cijena novca kamata, a javnobilježničko osiguranje prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava je zakonom predviđeni pravni institut koji se temelji na volji stranaka da osiguraju tražbinu fiducijara na način da se na njega, kao predlagatelja osiguranja, prenese vlasništvo na nekoj stvari ili pravu fiducijanta, kao protivnika osiguranja. Trajanje osiguranja predviđeno je do potpunog namirenja fiducijarove tražbine. U slučaju da dužnik ne podmiri tražbinu, vjerovnik ima pravo, po dospijeću, namiriti se unovčenjem predmeta osiguranjem ili ima pravo, pod određenim uvjetima, postati

punopravni vlasnik stvari, sve u formalno provedenom postupku, a tužiteljica niti ne ističe da je bilo kakvih formalnih propusta u tom postupku.

19. Također, u žalbi se neosnovano ističe postojanje subjektivnih, nepovoljnih okolnosti na strani tužiteljice, a koje okolnosti su tuženiku morale biti poznate te postojanje stanja nužde i uslijed postojanja nužde podređeni odnos tužiteljice kao korisnice kredita u odnosu na prednika tuženika kao štedno kreditne zadruge.

20. Naime, prema tvrdnjama iz tužbe proizlazi da je u vrijeme podizanja kredita tužiteljici novac bio potreban za plaćanje računa Hrvatske Elektroprivrede, Vodovoda i za vraćanje privatnih dugova. Na okolnost postojanje takvih dugova tužiteljica nije predlagala izvođenje dokaza. Iz iskaza tužiteljice dane u dokazne svrhe jasno proizlazi da su se tužiteljica i njen suprug obratili tuženiku jer im je trebao novac za plog da bi digli kredit kod Zagrebačke banke u iznosu od 30.000,00 DEM, a sve kako bi uredili poslovni prostor, ugostiteljski objekt. Kao osiguranje kredita sporazumjeli su se o javnobilježničkom osiguranju prijenosom vlasništva na predmetnoj nekretnini (k. č. 462/6 k. o. Galižana) s tim da su ranije imali iskustvo s institutom fiducije (suprug). Stoga pravilno prvostupanjski sud navodi da činjenica da nekome treba novac odnosno da sklapa ugovor o kreditu ne mora automatski značiti da je taj u teškom materijalnom stanju (tim više što ima vrijednu nekretninu kao i nekretnina koje su navedene u rješenju o nasljeđivanju Općinskog suda u Puli – Pola O-800/20 od 3. veljače 2003. te nekretninu k. č. 3413, 4939/28 i 4944/4 sve k. o. Pula).

21. Nadalje, postojanje nužde u smislu odredbe čl. 141. ZOO-a podrazumijeva postojanje takvog ekonomskog stanja u kojem se nalazi neka osoba tako da joj je jedini izlaz iz tog stanja sklopiti za sebe nepovoljan, zelenaški ugovor. U okolnostima u kojima su tužiteljica i njezin suprug, osim predmetne nekretnine koja je predmet fiducijarnog osiguranja, vlasnici još nekoliko nekretnina te pored činjenice da niti tužitelj niti njegova supruga nisu dokazali da su bili u dugovima ili u financijskim problemima ili nedostatak osnovnih imovinskih dobara, a imajući u vidu da su navedeni kredit odlučili koristiti za plog za dizanje većeg kredita kod poslovne banke kako bi obavljali poslovnu djelatnost ugostiteljskog tipa, ne mogu se prihvatiti tvrdnje tužiteljice o postojanju stanja nužde, a na što ukazuje u žalbi.

22. Što se tiče postojanja zavisnosti, odnosno podređenog odnosa jednog suugovaratelja prema drugom, taj se odnos ne može promatrati kroz okolnosti da je tužiteljici trebao određen iznos novaca. Dakle, u okolnostima u kojima su se stranke suglasile o bitnim sastojcima ugovora (ugovora o kreditu, dospijeću i dinamici plaćanja te osiguranja i u to vrijeme procijenjenoj vrijednosti nekretnine) i te ugovore su ovjerali kod javnog bilježnika, može se zaključiti da je tužiteljica bila svjesna svih posljedica ugovora i da je na iste pristala.

23. Vezano za činjenicu da tužiteljica nije bila zadrukar u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu valja reći da se radi o činjenici koja je istaknuta tek u žalbenom postupku, a tužitelj je u smislu odredbe čl. 352. st. 2. Zakona o parničnom postupku prekludiran, u ovoj fazi postupka, na iznošenje novih činjenica.

24. Slijedom svega navedenog, žalbeni navodi nisu osnovani niti od utjecaja na pravilnost pobijane presude.

25. Stoga je primjenom odredbe čl. 368. Zakona o parničnom postupku, tužiteljeva žalba odbijena kao neosnovana i presuda prvostupanjskog suda potvrđena.

Zagreb, 19. srpnja 2023.

Predsjednica vijeća
Jagoda Crnokrak

Dokument je elektronički potpisan:

Jagoda Crnokrak

Vrijeme potpisivanja:

07-11-2023

13:18:53

DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#OC1156415448522D3937333439333636353139
OU=Signature
S=Crnokrak
G=Jagoda
CN=Jagoda Crnokrak

Broj zapisa: **9-3085a-97ec7**

Kontrolni broj: **0653c-01c3f-bba78**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Jagoda Crnokrak, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.